

KOko-tiedote

KOKEMUSKOULUTUKSESTA PÄTEVÄÄ -HANKE 7 • 2009

Joulurauhaa

Keskiviikkona istuin työpöytäni ääressä ja mietin, että minun pitäisi oikeastaan valmistautua KOKo-tiedotteen tekemiseen kirjoittamalla kahdet saatesanat, toiset sitä varten, että saamme rahoituksen lisävuodelle ja toisen sen varalta, ettemme saisi. Päädyin siihen, että se olisi hupsua ja odottaisin torstaihin – torstaihan on toivoa täynnä. Hyvä enne Raha-automaattiyhdistyksen avustusehdotuksen julkaisulle?

Sitten päätös avustusehdotuksesta tuli. Olimme mukana, emme ihan sillä summalla kuin, mitä olimme toivoneet, mutta silti. Hienoa, että voimme jatkaa tätä yhteistyötä kokemuskoulutuksen juurruttamiseksi ensivuonna!

Nyt mieli on jo rauhoittumassa joulun viettoon. Tänä perjantaina on viimeinen työpäivä tämän vuoden puolella. Puhelin soi vain harvakseltaan ja sähköpostikin on hiljentynyt. Yksi työkaveri totesi, ettei tässä enää mitään pitkiä juttuja jaksa lukea. Ehkä minäkin uskon siihen viisauteen ja annan tilaa pitkään kokemuskouluttajana toimineen **Eeva-Liisa Tuomaisen** joulurunolle:

Hymyilyttää

Ystävät ovat koolla.

Väistyvät pilvet.

Äkkiä aurinko paistaa.

Älkäämme unohtako, että

Joukkomme on uljas

Onnistumme kaikessa, kun

Unohdamme murheet ja annamme

Luovuuden kukkia.

Uskomme tulevaisuuteen ja

Annamme ilolle vallan

Sitä toivon minäkin – elämyksellistä vuodenvaihdetta.

Jaana Hirvonen
kehitysjohtaja
puh. (09) 4761 5601
jaana.hirvonen@reumaliitto.fi
www.kokemuskoulutus.fi

KOKo-tiedotteen toimitus

Kehitysjohtaja Jaana Hirvonen
puh. (09) 4761 5601
jaana.hirvonen@reumaliitto.fi
Taitto Heikki Hjelt,
Markkinointipörssi Oy, Helsinki

Tärkeitä päivämääriä

12.1.2010 Kokemuskoulutuksen johtoryhmän kokous
10.2.2010 Järjestöyhteys henkilöiden verkoston tapaaminen
9.3.2010 Helsingin opetusyksiköiden edustajien tapaaminen

Huom! Kohderyhmään kuuluville lähetetään henkilökohtaiset kutsut.

Ketään ei kouluteta huonoksi

Ammattilaisuus on haastava asia. Saavuttaakseen ammattitaidon jollakin saralla, ihmisen on kouluttava. Aiemmin opittiin ammattitaito työn ohessa. Nykyisin tehdään työtä opiskelun ohessa. Yhtä kaikki, ammatillisen osaamisen edellytykset saavutetaan ja lopulta tosi ammattilaisuuteen pätevoidytään työtä tekemällä.

Suomalainen työelämä on muuttunut. Jo kuusikymmenluvulla puhuttiin siitä, miten ”perinteiset” alat, kuten alkutuotanto ja teollisuus tulevat antamaan tilaa palveluille. Tässä maailmassa me nyt elämme. Sosiaali- ja terveysalalla tuotetaan palveluita. Työtä kutsutaan myös uusintavaksi työksi, koska siinä ei tuoteta uusia tuotteita, vaan korjailaan jo olevaa entistä ehommaksi. Väitetään myös, että suomalainen koulutus olisi laadukasta, mutta siitä huolimatta asiakkaat marisevat huonosta kohtelusta ja palvelusta, ja viestitävähän työntekijätkin huonosta työilmapiiristä.

Lähtökohtana ihminen itse

Selvää on, ettei ketään ammattilaiseksi havittelevaa millään alalla kouluteta huonoksi. Sellainen ei olisi järkevää eikä tehokasta. Mistä huonot ammattilaiset sitten mahtavat tulla?

Ensimmäinen epävarmuustekijä ammatillisuuden onnistumisessa on ihminen itse. Erilaisilla yksilöillä on erilaiset edellytykset ottaa vastaan ja omaksua opetusta. Suuntautuneisuus, motivaatio, älykkyys, lahjakkuus, kyvyt ja taidot vaikuttavat siihen, miten kukin hyödyntää saamansa koulutuksen. Jotkut ovat rytmiltään nopeita, hahmottavat nopeasti kokonaisuuden, pilkkovat sen ja kokoavat hetkessä uuteen muotoon, kun toiset rakentavat todellisuuden pala kerrallaan, hitaammin, yksityiskohtiin huolellisesti paneutuen. Molempia tarvitaan, mutta tärkeää on löytää omalle persoonalle sopiva työ. Asiakkaatkin odottavat eri asioita eri ammattilaisilta.

Toisaalta ihmisiä ovat opettajatkin. Heille koulu on työpaikka, jonka mukaan he ovat orientoituneet. Joskus on nähtävissä, että todelliset yhteydet muuhun työelämään ovat jopa heikot. Tällöin opetus painottuu oppilaitoselämän näkökulmasta ja opiskelijoiden on itse löydettävä yhteydet työelämään. Aikuisopiskelu on tullut jäädäkseen. Usein aikuisella on jo työkokemusta ja ehkä aiempi koulutuskin opiskelemaan

tullessaan, mutta vielä törmätään siihen, etteivät ainakaan oppilaitosorientoituneet opettajat osaa riittävästi hyödyntää opiskelijoiden työelämäkokemusta. Tämä aiheuttaa ristiriitaisuutta ja turhautumista, jotka voivat vaikuttaa myöhemmän työskentelyynkin.

Työyhteisön vallitsevat normit

Jos opiskelija kuitenkin selviytyy ammattikoulutuksesta kirkasotsaisesti ja omaan kehittymi-

seensä luottaen, niin miten työelämä ja työyhteisö ottavat hänet vastaan? **Juha Siltala** laati tiiliskiven paksuisen teoksen vakuuttamaan kuinka huonosti työelämämme toimii. Monet ovat kirjan lukeneet ja uskovat siihen. Työyhteisöissä on omat sisäiset norminsa, joiden varassa ne pitävät yllä identiteettiään. Niistä löytyvät johtajat ja ”johtajat”. Kun uusi työntekijä tulee yhteisöön, johtaja kertoo mitä tehdään ja ”johtaja” kertoo, miten sitä ei ainakaan saa tehdä. Tässä lienee yksi vakavimmista kompastuskivistä ammattitaitoiseksi kehittymisen tiellä. Hyvin koulutettu työntekijä sopeutetaan nopeasti työyhteisössä vallitseviin toimintatapoihin, joita useinkaan ei ole muistettu tai uskallettu tarkistaa ja arvioida.

Palvelutyössä kohtaavat aina palvelun antaja ja vastaanottaja. Hyvä palvelija on se, joka osaa ”lukea” palvelun vastaanottajaa. Ammattitaitoon kuuluu ymmärtää toista ihmistä. Kokemuskouluttajajärjestelmä on erinomainen väline kehittää ammattitaitoa. Sen avulla vielä vähemmän voidaan syyttää koulutusta, jos ammattilaiselta ei löydy työhönsä taitoa ja ammatillisuutta. Ihmiseen sosiaalisena olentona tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Kehittämismielessä.

Sirkku Lindstam
Toiminnanjohtaja Aivovammaliitto
Kokemuskoulutuksen johtoryhmän jäsen

Kokemuskouluttajien pilottikoulutus Kemissä

Junneliuksen talo

Viime keväänä aloitettu määrätietoinen hanke kokemuskouluttajakoulutuksen saamiseksi Kemi–Tornion alueelle on tuottanut tulosta. Lauantaina 7.11.2009 oli ensimmäinen lähiopetusjakso Kemissä.

Huolimatta aluettamme koetelleesta influenssaepidemiasta paikalle oli saapunut kahta kutsuttua lukuun ottamatta 17 omaan asiaansa hyvin perehtynyttä ja innostunutta kouluttautujaa. Vastuullisen opettajan **Rauni Rädyn** mielestä ryhmä oli osaavaa ja moni heistä hyvin kokenut järjestötoimija, joista muutamalla oli myös esiintymis- ja koulutuskokemusta aikaisemman tai nykyisen ammattityönsä kautta. Osallistujat edustivat yli kymmentä kokemuskoulutusverkostoon kuuluvaa kolmannen sektorin toimijaa. Kemi–Tornio–Rovaniemi akseliilta osallistujia oli yksitoista ja kuusi Oulu–Ylivieska suunnalta.

Asiaan paneutunut moniammatillinen Koko-työryhmä oli suunnitellut koulutusrungon, jonka pohjana oli ollut kokemuskouluttajien peruskoulutuksen ohjelma Oulussa 2007–2008. Kemin pilottikoulutuksen lähiopetuspäivät oli tiivistetty kolmeen päivään Oulun kauden päivän sijaan, muuten sisältö oli samanlainen.

Koulutuksen toteutti Kemi–Tornion Ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysala yhdessä sosiaali- ja terveysjärjestöjen kanssa. Paikkana oli sosiaalialan yksikkö eli Sauvo-talo Kemissä. Meri-Lapin Majakka ry toimi eri yhteistyötahojen koordinaattorina Meri-Lapin Kokemuskouluttajakoulutushankkeen alusta läh-

tien. Koulutus on kolmen opintopisteen arvoinen opintosuoritus, joka kuuluu avoimiin ammattikorkeakouluopintoihin.

Loistavaa palautetta

Aktiivirooli Kemin koulutuskokonaisuudessa oli koko jutun aikanaan ideoineilla ja käynnistäneillä alueen järjestönaisilla **Marke Martimolla**, **Sinikka Ekholmilla** ja **Marjatta Uusitalolla**. He näkyivät myös koulutusohjelmassa. Hankkeessa on ollut iso joukko vastuullisia ja innokkaita toimijoita mukana, niinpä ensimmäisestä koulutuspäivästä saatiin myös loistavaa palautetta ja päivä sujui kaikin puolin hyvin. Allekirjoittanut oli tilaisuudessa mukana käytännön asioiden hoitumista avustamassa ja ennen kaikkea opiskelijoiden innostuksesta nauttivana kuulijana.

Kemin Koko-koulutuksen päättöpäivä oli 12.12.2009. Silloin Majakkatalo oli jo muuttanut pois Kemin kauden nimeksi sanotusta kulttuurihistoriallisesti arvokkaasta Junneliuksen talosta.

Maija Peroja
Meri-Lapin Majakka ry

Joulutauko

Kokemuskoulutuksesta pätevää -hankkeen projektitiimi on joululomalla 21.12.2009–1.1.2010. Sen jälkeen tiimi palaa portaittain töihin ja on täysilukuisena paikalla 11.1.2010.

Koko-paikkakunnat

Kokemuskoulutuksesta pätevää verkostossa on 25 kolmannen sektorin toimijaa

Aivohalvauksen- ja dysfasialiitto ry
heli.taskinen@stroke.fi

Aivovammaliitto ry
helena.braysy@aivovammaliitto.fi

Iholiitto ry
aino.ovaskainen@iholiitto.fi

Invalidiliitto ry
merja.monto@invalidiliitto.fi

Kansalaisareena ry
anitta.raitanen@kansalaisareena.fi

Keliakialiitto ry
pohjoissuomi@keliakialiitto.fi

Kokemus tiedoksi -projekti, Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry
suvi.nousiainen@muotiala.fi

Kuuloliitto ry
margit.hassinen@kuuloliitto.fi

Kynnys ry
susanna.haapala@kynnys.fi

Lihastautiliitto ry
paula.saarni@lihastautiliitto.fi

Mielenterveyden keskusliitto ry
iise-maj.parviainen@mtkl.fi

Muistiliitto ry
pirkko.telaranta@muistiliitto.fi

Munuais- ja maksaliitto ry
helena.rokkonen@musili.fi

Näkövammaisten keskusliitto ry
liisa.reinman@nkl.fi

Omaiset mielenterveystyön tukena keskusliitto ry
pia.hytonen@omaisten.org

Omaishoitajat ja Läheiset ry
merja.kaivolainen@omaishoitajat.com

Psoriasisliitto ry
milla.roos@psori.fi

Suomen Diabetesliitto ry
kati.multanen@diabetes.fi

Suomen MS-liitto ry
marketta.kerminen-tolvanen@ms-liitto.fi

Suomen Nivelyhdistys ry
jyrki.laakso@niveltieto.net

Suomen Parkinson-liitto ry
hanna.mattila@parkinson.fi

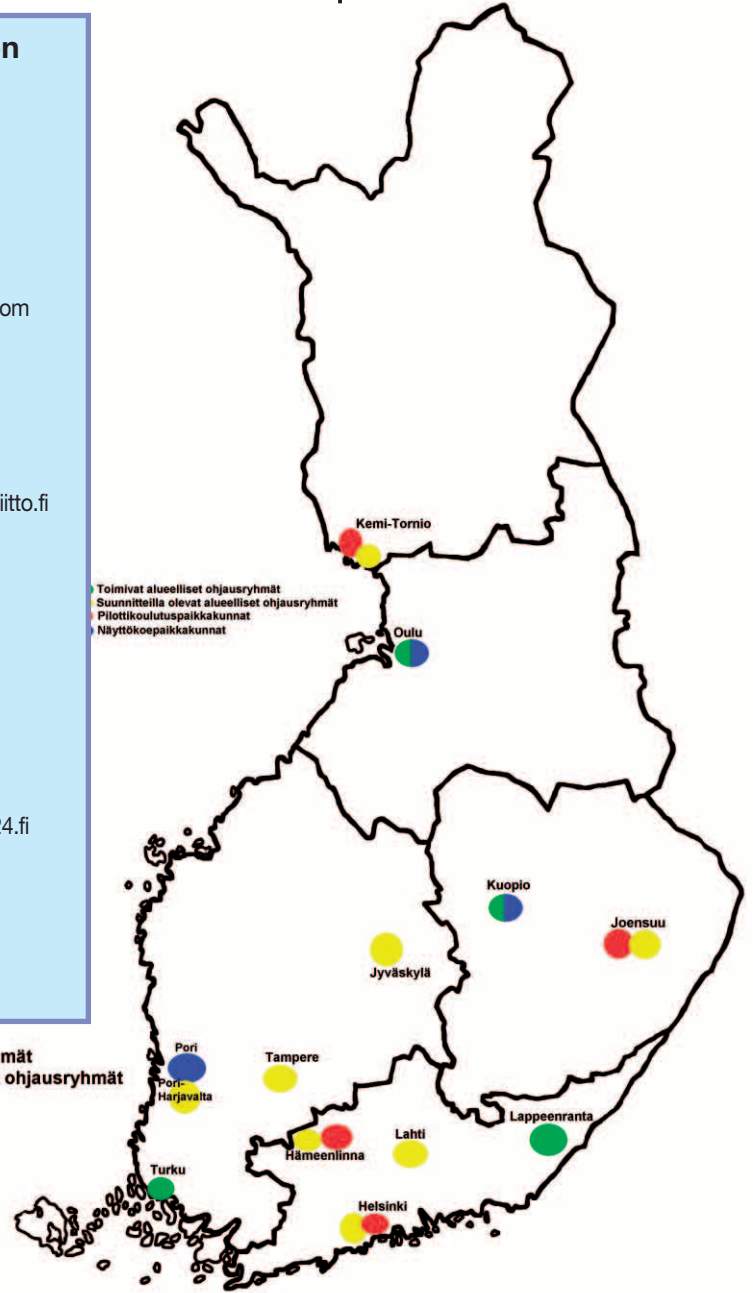
Suomen Reumaliitto ry
jaana.hirvonen@reumaliitto.fi

Suomen Syöpäyhdistys ry
rairi.patynen@cancer.fi

Turun Seudun Nivelyhdistys ry
turunseudunnivelyhdistys@suomi24.fi

Suomen Tourette-yhdistys ry
tuula.savikuja@tourette.fi

Toimivat alueelliset ohjausryhmät
Suunnitella olevat alueelliset ohjausryhmät
Pilottikoulutuspaikkakunnat
Näyttökoepaikkakunnat

- Toimivat alueelliset ohjausryhmät
- Suunnitella olevat alueelliset ohjausryhmät
- Pilottikoulutuspaikkakunnat
- Näyttökoepaikkakunnat

YTY ry:n kansanterveyden neuvotteluryhmän kokemuskoulutuksen johtoryhmä

Toimitusjohtaja
Kaarina Laine-Häikiö pj.
Suomen Reumaliitto ry
kaarina.laine-haikio@reumaliitto.fi

Toiminnanjohtaja
Sirpa Aalto
Munuais- ja maksaliitto ry
sirpa.aalto@musili.fi

Toiminnanjohtaja
Sirku Lindstam
Aivovammaliitto ry
sirku.lindstam@aivovammaliitto.fi

Toimitusjohtaja Helena Ylikylä-Leiva
Suomen MS-liitto ry
helena.ylikyla-leiva@ms-liitto.fi

Kokemuskoulutuksesta pätevää -hankkeen projektitiimi

Kehitysjohtaja
Jaana Hirvonen
jaana.hirvonen@reumaliitto.fi

Suunnittelija
Lauri Honkala
lauri.honkala@reumaliitto.fi

Projektiavustaja
Jaana Hyvönen
jaana.hyvonen@reumaliitto.fi

Seuraava Kokemuskoulutuksesta pätevää -hankkeen tiedote ilmestyy viikolla 6. Onko sinulla miellesäsi juttuaiheita, ota yhteyttä info@kokemuskoulutus.fi.

